

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI PRIVREDNI SUD U BANJOJ LUCI
Broj: 57 0 Ps 144700 24 Ps
Banja Luka, 24.04.2025.

Okružni privredni sud u Banjaluci, sudija Ana Tomić Ignjatić, rješavajući u pravnoj stvari tužitelja B.Z. iz B.L., protiv tuženog "Centralni registar hartija od vrijednosti" a.d. Banjaluka, Ulica Sime Šolaje broj 1, kojeg zastupa punomoćnik Nikola Tomašević, advokat iz Banjaluke, Ulica Vase Pelagića broj 2, radi poništavanja odluka skupštine akcionara, vrijednost spora 500,00 KM, nakon zaključene glavne rasprave dana 14.03.2025. godine u prisustvu tužioca i punomoćnika tuženog, donio je dana 24.04.2025. godine, sljedeću

PRESUDU

Odbija se zahtjev tužitelja kojim traži da sud poništi odluku skupštine akcionara tužene o razrješenju Upravnog odbora broj ... od 19.06.2024.godine i odluku skupštine akcionara tužene o izboru članova Upravnog odbora broj ... od 19.08.2024.godine.

Obavezuje se tužilac da tuženom nadoknadi iznos od 1.080,00 KM na ime troškova ovog postupka u roku od 30 dana od dana prijema ove presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac je dana 16.10.2024. godine podnio tužbu protiv tuženog u kojoj navodi da je obavljao funkciju predsjednika Upravnog odbora tuženog kada je 19.06.2024.godine donesena odluka o razrješenju svih članova Upravnog odbora tuženog, koji su izabrani nakon provedenog javnog konkursa i dobijanja saglasnosti Komisije za hartije od vrijednosti (u daljem tekstu Komisija za HOV) dana 06.09.2022.godine.

Tužilac navodi da je odluka o razrješenju njega kao predsjednika Upravnog odbora suprotna zakonu i statutu društva, jer nije bilo razloga za njeno donošenje.

Tužilac dalje pojašnjava da je u odnosu na plan poslovanja ostvaren veći neto dobitak od usvojenog plana od strane skupštine, izvještaj nezavisnog revizora nije utvrdio nikakvu nepravilnost u poslovanju rada Registra, a ni Nadzorni odbor nije ukazivao ni na kakve nepravilnosti u poslovanju rada Registra. Odstupanje od ove prakse se desilo na Skupštini akcionara koja nije usvojila Izvještaj o poslovanju CRHV gdje se donijela odluka o neusvajanju godišnjeg izvještaja za poslovanje za 2023.godinu bez ikakvih obrazloženja koji su razlozi za takvo neusvajanje, a članom 318 Zakona o privrednim društvima stoji da član Upravnog odbora akcionarskog društva može biti razriješen odlukom skupštine akcionara sa navođenjem razloga ili bez njega, ako akcionari smatraju da je to u najboljem interesu društva, a takođe u članu 268 stav 2 stoji "sem osnovnih uslova o sazivanju skupštine", stoji da mora da stoji "ciljevi zbog kojih se skupština saziva", što takođe kad je sazvana sledeća vanredna skupština nije bilo jasno definisano. Tužilac dodaje da su u postojećem sazivu

Upravnog odbora, koji je izabran konkursnom procedurom na mandat od 4 godine, koji je u pola mandata razriješen bili ljudi koji imaju bogato iskustvo na tržištu kapitala i bez ijedne mrlje u svojoj karijeri, tako da je postojeća odluka predstavljala situaciju u kojoj su njihove biografije bile u negativnom kontekstu prikazane. Ova odluka je polazna tačka na koju su se pozivali članovi Skupštine prilikom usvajanja odluke o neusvajanju izvještaja o radu Upravnog odbora za 2023. godinu i kasnije odluke o razrješenju Upravnog odbora, gdje ni u jednom segmentu nije navedeno i pozivano se na Izvještaj o poslovanju CRHV, nego na druge elemente. Upravni odbor je kolektivno tijelo, a tužilac kao predsjednik Upravnog odbora, u zajedničkom dogovoru sa ostalim članovima Upravnog odbora, smatrao je da je dovoljno da sam podnese tužbu koja bi se, ako bude usvojena, odnosila na Odluku o razrješenju Upravnog odbora i da nema potrebe da podnose pet tužbi, što bi dodatno opterećivalo i sud i CRHV.

Ova odluka o razrješenju je u narednom periodu dovela do različitih neusaglašenih stavova između Upravnog odbora i pojedinačnih akcionara koji čak i kod usvajanja svih narednih odluka na Skupštinama akcionara nisu bili jednoglasni, nego su preglasavani nadpolovičnom većinom. Svi dalji koraci koje preduzima Upravni odbor su bili u cilju iznalaženja rješenja kako na zakonit način da se riješi ovaj problem i da se proces i ta odluka dovede u zakonitu formu. Na toj sjednici umjesto da se obrazloži zbog čega je, koji je razlog neusvajanja izvještaja o poslovanju i smjene Upravnog odbora, traženo je od strane Upravnog odbora da u skladu sa zakonom zakaže novu sjednicu Skupštine akcionara i da predloži imenovanje v.d. članova Upravnog odbora. V.d. članovi Upravnog odbora nigdje ne postoje u zakonu, ni u Statutu CRHV. Nakon brojnih sastanaka Upravnog odbora i predlaganja Skupštini akcionara CRHV i regulatoru Komisiji za hartije od vrijednosti, došlo je do rješenja o oduzimanju saglasnosti svim članovima Upravnog odbora, što je takođe dovelo do situacije da su četiri od pet članova Upravnog odbora podnijeli tužbu Komisiji za hartije od vrijednosti RS na ovu odluku. Takođe, važno je napomenuti da je prilikom izbora novih članova Upravnog odbora od strane Komisije za izbor novih članova Upravnog odbora, predloženo Skupštini i lice D. M., koji nije ispunjavao osnovne uslove koji su traženi od strane konkursa za izbor novih članova Upravnog odbora. To je Komisija za izbor novih članova Upravnog odbora i konstatovala, ali nažalost nije se odlučila na dalji rad kako bi otklonila taj nedostatak. Samim tim ni Upravni odbor nije želio da pošalje nepotpunu i nezakonitu odluku Komisiji za hartije od vrijednosti. Ovo je dovelo do situacije da vaninstitucionalno, bez sazivanja skupštine, se od strane akcionara dostavi Komisiji za hartije od vrijednosti prijedlog novih članova Upravnog odbora sa gospodinom D. M. na verifikovanje njihovih mandata, što je Komisija i učinila pored brojnih apela Upravnog odbora da ne izvrši taj nezakonit postupak.

Tužilac u konačnosti traži da sud poništi odluku Skupštine akcionara tuženog o razrješenju Upravnog odbora od 19.06.2024. godine, te da poništi odluku Skupštine akcionara tuženog o izboru članova Upravnog odbora od 19.08.2024. godine.

U odgovoru na tužbu tuženi osporava osnov i visinu postavljenog tužbenog zahtjeva te ističe da je osporenim odlukama razriješen kompletan Upravni odbor zbog čega ističe prigovor nedostatka aktivne legitimacije tužiocu.

Tuženi navodi da se tužbom traži da se poništi odluka skupštine akcionara tužene kojom se razrješava upravni odbor od 19.06.2024. godine kao i poništenje odluke skupštine o izboru novih članova upravnog odbora od 19.08.2024. godina, a tako postavljen tužbeni zahtjev je prije svega preuranjen

a potom nije ni osnovan. Odluka o razrješenju upravnog odbora donesena je na 33 sjednici skupštine akcionara od 19.06.2024. godine a ova odluka je posljedica odluka skupštine akcionara održane 05.04.2024. godine tj. 32 sjednice. Na toj 32 sjednici donesene su odluke o neusvajanju izvještaja o poslovanju i odluka o neusvajanju izvještaja upravnog odbora što je i zakonski i statutarne razlog za razrješenje. Na toj sjednici skupština akcionara je donijela zaključak S.k. .. kojim je upravnom odboru naloženo da u roku od 15 dana zakaže 33 sjednicu sa dnevnim redom na kojem su trebale biti između ostalih i tačke o razrješenju upravnog odbora, donošenje odluke o raspisivanju konkursa za izbor novih članova, utvrđivanju uslova i dr.

Nakon ove 32 sjednice i navedenog zaključka upravni odbor ne poduzima nikakve mjere u cilju i u smislu zaključka o sazivanju 33 sjednice na šta većinski akcionar akcijski fond RS kojim upravlja IRB u više navrata traži od upravnog odbora zakazivanje sjednice na šta upravni odbor ne reaguje da bi IRB 17.05.2024. godine uputio zvaničan zahtjev da se zakaže 33 sjednica.

Tek tada upravni odbor zakazuje sjednicu za 19.06.2024. godine u svemu u saglasnosti sa Zakonom i na toj sjednici skupštine akcionara tužene održanoj 19.06.2024. godine donijeta je odluka o razrješenju upravnog odbora kao i raspisivanju konkursa za izbor novih članova. Nakon završene procedure konkursa upravni odbor čiji je tužilac član i predsjednik zakazuje 34 sjednicu skupštine za 19.08.2024. godine na kojoj je donesena odluka o izboru novog upravnog odbora. Ovdje treba naglasiti da niti jedna odluka čije se poništenje traži nije stupila na snagu u vrijeme podnošenja tužbe što istu čini preuranjenom. Na ime, za razrješenje upravnog odbora kao i za imenovanje novog potrebna je saglasnost regulatora tržišta HOV a to je Komisija za HOV. Ovo tačno stoji i u odluci o razrješenju upravnog odbora u kojoj je navedeno da se ista neće primjenjivati do dobijanja saglasnosti komisije za izbor i imenovanje novih članova upravnog odbora. Ta saglasnost komisije za novoizabrane članove upravnog odbora data je tek 20.11.2024. godine što znači da je upravni odbor u kojem je i tužilac sve do ovog dana redovno obavljao svoju dužnost predsjednika upravnog odbora do momenta kada mu je Komisija za HOV oduzela saglasnost kao članove upravnog odbora. Nakon donošenja odluke o razrješenju pa sve do izbora novog upravnog odbora i dobijanja saglasnosti komisije za HOV, upravni odbor u čijem sastavu je i tužilac preduzimao je niz radnji koje iskaču iz nadležnosti upravnog odbora propisane zakonom i statutom preuzimajući i prerogative skupštine akcionara. Upravni odbor u čijem sastavu je tužilac koji ističe da u novoizabranom upravnom odboru jedan od kandidata ne ispunjava uslove ulazi u nadležnost skupštine i komisije za HOV. Tuženi smatra da tužilac nema osnova za ovakvu tužbu, s obzirom da validnost pobijanih odluka zavisi od Komisije za HOV i odluka te komisije o davanju i uskraćivanju saglasnosti je akt koji se mogao pobijati u konkretnom slučaju zbog čega tuženi predlaže sudu donošenje odluke kojom se odbija tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Na ročištu za glavnu raspravu izvedeni su sledeći dokazi čitanjem: zapisnik Centralnog registra hartija od vrijednosti od 19.06.2024.godine, zapisnik Centralnog registra hartija od vrijednosti od 19.08.2024.godine, odluka o razrješenju Upravnog odbora broj od 19.06.2024.godine, odluka o izboru članova Upravnog odbora broj ... od 19.08.2024.godine, zahtjev za sazivanje vanredne sjednice Skupštine akcionara od 17.05.2024.godine, plan poslovanja za 2023.godinu, odluka o utvrđivanju poslovnog plana za 2023.godinu broj UO-21942/22 od 29.12.2022.godine, odluka o isplati dividende broj Sk-5983/24 od 05.04.2024.godine, izvještaj o radu Upravnog odbora za 2023.godinu, odluka o neusvajanju Izvještaja o radu Upravnog odbora za 2023.godinu broj Sk-5978/24 od 05.04.2024.godine, izvještaj o radu Nadzornog odbora za 2023.godinu, odluka o neusvajanju isplate stimulativne naknade broj Sk-5981/21 od 05.04.2024.godine, odluka o usvajanju Izvještaja o radu Nadzornog odbora za 2023.godinu broj Sk-5979/2024 od 05.04.2024.godine,

zapisnik sa 31.sjednice Skupštine, zapisnik sa 29.sjednice Skupštine akcionara CRHV, izvještaj o poslovanju CRHV za 2023.godinu, plan poslovanja CRHV za 2023.godinu, izvještaj o poslovanju CRHV za 2022.godinu, tužba protiv rješenja o oduzimanju saglasnosti koju sam ja kao tužilac Z.B. ispred Advokatskog ortačkog društva "Dimitrijević i Partneri", podnio Okružnom sudu u Banjoj Luci, zapisnik Centralnog registra hartija od vrijednosti od 05.04.2024.godine, odluka o neusvajanju Godišnjeg izvještaja o poslovanju za 2023.godinu broj Sk-5977/24 od 05.04.2024.godine, odluka o neusvajanju Izvještaja o radu Upravnog odbora za 2023.godinu broj Sk-5978/24 od 05.04.2024.godine, zaključak broj Sk-5977-2/24 od 05.04.2024.godine, zapisnik Centralnog registra hartija od vrijednosti od 19.06.2024.godine, zahtjev za sazivanje vanredne sjednice Skupštine akcionara od 17.05.2024.godine, odluka o razrješenju Upravnog odbora broj ... od 19.06.2024.godine, odluka o raspisivanju javnog konkursa za izbor članova Upravnog odbora broj ... od 19.06.2024.godine, javni konkurs za izbor članova Upravnog odbora broj ... od 19.06.2024.godine, odluka o imenovanju Komisije za izbor članova Upravnog odbora broj Sk-.. od 19.06.2024.godine, odluka o sazivanju XXXIV vanredne sjednice Skupštine akcionara Centralnog registra hartija od vrijednosti broj ... od 26.07.2024.godine, zapisnik Centralnog registra hartija od vrijednosti od 19.08.2024.godine, rješenje Komisije za hartije od vrijednosti broj 01-UP-62-486-45/24 od 20.11.2024.godine, kojim se tužiocu oduzima saglasnost na imenovanje za člana Upravnog odbora, rješenja istog organa od 20.11.2024.godine kojima je od strane Komisije za hartije od vrijednosti data saglasnost novoizabranim članovima Upravnog odbora, i to za D.T., M.B., T.T., M.B.1 i D.M.

Cijeneći svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno, saglasno odredbi člana 8 Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/09, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 – u daljnjem tekstu ZPP), sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Na zapisniku Centralnog registra hartija od vrijednosti od 19.06.2024.godine konstatovano je da se isti sačinjava na 33. vanrednoj sjednici Skupštine akcionara Centralnog registra hartija od vrijednosti, a predmetnu sjednicu otvorio je upravo tužilac u svojstvu predsjednika Upravnog odbora. Na početku ovog zapisnika tužilac upozorava na izmjenu prakse za postupanje Komisije za HOV kada je u pitanju donošenju Pravilnika o registraciji i prenosu hartija od vrijednosti, te izlaže dalje probleme čije je rješavanje neophodno u cilju daljeg nesmetanog rada Centralnog registra hartija od vrijednosti.

Na zapisniku je potom imenovana Komisija za glasanje, zapisničar i ovjerivač zapisnika, te predložen dnevni red, gdje je pod tačkom 2 predviđeno donošenje odluke o razrješenju Upravnog odbora, a pod tačkom 3 donošenje odluke o raspisivanju javnog konkursa za izbor članova Upravnog odbora, te pod tačkom 4 donošenje odluke o imenovanju Komisije za izbor članova Upravnog odbora.

Pod tačkom 2 unesena su izlaganja predstavnika Akcijskog fonda u Skupštini akcionara, koja je podsjetila da je na 32 Sjednici usvojen zaključak kojim je zadužen Upravni odbor da zakaže novu sjednicu Skupštine akcionara radi razrješenja postojećeg Upravnog odbora i imenovanja vršioca dužnosti Upravnog odbora. Već na samom zapisniku tužilac je pojasnio razloge neprovođenja ovog zaključka, jer predložene tačke dnevnog reda kao što je imenovanje v.d. članova Upravnog odbora nije u skladu sa zakonom. Tužilac je i tada tražio obrazloženje zbog čega je uopšte upućen prijedlog za razrješenje članova Upravnog odbora, jer su u društvu usvojeni finansijski izvještaji i revizorski izvještaji bez primjedbi, ostvarena dobit iznad plana, isplaćena dividenda akcionarima, a Upravni odbor se razrješava dužnosti.

Predsjednik Skupštine akcionara tad je pojasnila da je sporni zaključak o razrješenju članova Upravnog odbora donijela Skupština akcionara u skladu sa svojim nadležnostima, nakon razmatranja godišnjeg izvještaja o radu Centralnog registra za 2023.godinu. Nakon toga na glasanje je stavljena odluka o razrješenju Upravnog odbora i ista je usvojena sa 29.926 glasova za, te je donesena odluka o razrješenju Upravnog odbora Z.B. kao predsjednik Upravnog odbora, M.B., J.T., M. Đ. i D. Dž. kao članovi Upravnog odbora. U članu 2 iste Odluke navedeno je da ona stupa na snagu danom donošenja, ali se primjenjuje od dana dobijanja saglasnosti na izbor i imenovanje novih članova Upravnog odbora do strane Komisije za HOV. Ista odluka na zapisniku ima i obrazloženje iz kog proizlazi da je IRB RS a.d. Banja Luka u ime i za račun akcijskog fonda RS, u skladu sa članom 268 Zakona o privrednim društvima, kao akcionar sa 10% akcija sa pravom glasa, podnijela zahtjev za sazivanje vanredne sjednice Skupštine akcionara, u kojem je između ostalog kao tačka dnevnog reda navedena razrješenje članova Upravnog odbora. U istom obrazloženju je navedeno da je na 32. Sjednici Skupštine akcionara, koja je održana 05.04.2024.godine, donesena odluka i zaključak kojim je zadužen Upravni odbor da zakaže novu sjednicu Skupštine akcionara radi razrješenja postojećeg Upravnog odbora. Dalje u zapisniku donesena je odluka o raspisivanju javnog konkursa za izbor članova Upravnog odbora, unesen tekst javnog konkursa i donesena odluka o imenovanju Komisije za izbor članova Upravnog odbora CRHV.

Na zapisniku Centralnog registra hartija od vrijednosti od 19.08.2024.godine, koji je takođe svojim izlaganjem započeo predsjednik Upravnog odbora, izabran je predsjednik Skupštine akcionara, zapisničar, ovjerivač zapisnika i Komisija za glasanje, usvojen dnevni red koji je pod tačkom 2 imao izbor članova Upravnog odbora CRHV, i to odluke o izboru članova i odluke o davanju prethodne saglasnosti na ugovor članova Upravnog odbora. Na ovom zapisniku donesena je odluka o izboru članova Upravnog odbora, uz navođenje svih kandidata i broja glasova koje su dobili, tako da su za članove Upravnog odbora izabrani M.B., T.T, D.M, M.B.1, D.T.. Navedeno je da će se sa izabranim članovima zaključiti ugovori nakon dobijanja saglasnosti na izbor članova Upravnog odbora od strane Komisije za HOV.

Sud je izvršio uvid u pismeni otpravak odluke o razrješenju Upravnog odbora broj ... od 19.06.2024.godine, koja je donesena na 33. vanrednoj Sjednici skupštine akcionara, kao i odluku o izboru članova Upravnog odbora broj ... od 19.08.2024.godine, koja je donesena na 34. vanrednoj sjednici Skupštine akcionara, te konstatovao da su upravo ove odluke predmet pobijanja od strane tužioca, odnosno predmet podnesenog zahtjeva za njihovo poništenje.

Izvršen je uvid u zahtjev za sazivanje vanredne sjednice Skupštine akcionara od 17.05.2024.godine, koji je podnijela IRB RS, u kojem stoji da po zaključku donesenom na 32.sjednici Upravni odbor nije postupio zbog čega se traži sazivanje vanredne sjednice Skupštine akcionara sa predloženim dnevnim redom:

1. donošenje odluke o izboru predsjednika Skupštine akcionara,
2. donošenje odluke o razrješenju Upravnog odbora,
3. donošenje odluke o raspisivanju javnog konkursa za izbor članova Upravnog odbora,
4. donošenje odluke o imenovanju Komisije za izbor članova Upravnog odbora.

Sud je izvršio uvid u plan poslovanja za 2023.godinu te odluku o utvrđivanju poslovnog plana za 2023.godinu broj UO-21942/22 od 29.12.2022.godine, odluku o isplati dividende broj Sk-5983/24 od 05.04.2024.godine, izvještaj o radu Upravnog odbora za 2023.godinu, međutim ovi akti ne mogu biti predmet ispitivanja ovog suda. Naime tvrdnje tužioca da je plan poslovanja za 2023 godinu ispunjen i premašen, da je isplaćena dividenda, te da je trebao biti prihvaćen i izvještaj o radu upravnog odbora, odnosno da nije bilo osnova za donošenje odluke o neusvajanju Izvještaja o radu Upravnog odbora za 2023.godinu broj Sk-5978/24 od 05.04.2024.godine, sud ne može u ovom postupku ispitivati. Plan poslovanja i svi drugi akti koje u svom radu donosi ili u njihovoj izradi učestvuje upravni odbor mogu biti predmet ocjene isključivo skupštine akcionara društva, te sud nema nadležnosti niti ovlaštenja da ukoliko skupština izvještaj ne usvoji, ulazi u razloge takvog glasanja i odlučivanja.

Ista je situacija i sa izvještajem o radu Nadzornog odbora za 2023.godinu, odlukom o neusvajanju isplate stimulatívne naknade broj Sk-5981/21 od 05.04.2024.godine, odlukom o usvajanju Izvještaja o radu Nadzornog odbora za 2023.godinu broj Sk-5979/2024 od 05.04.2024.godine, izvještajem o poslovanju CRHV za 2023.godinu, planu poslovanja CRHV za 2023.godinu, izvještaju o poslovanju CRHV za 2022.godinu.

Na zapisniku sa 29.sjednice Skupštine akcionara CRHV, održane 12.04.2022. godine donesene su odluke o usvajanju godišnjeg izvještaja za 2021.godinu, odluka o usvajanju Izvještaja o radu Upravnog odbora za 2021. godinu, Izvještaja o radu Nadzornog odbora za 2021. godinu.

Na zapisniku sa 31.sjednice Skupštine, koja je održana 30.03.2023. godine donesene su odluke o usvajanju Izvještaja upravnog odbora u vezi sa finansijskim izvještajima, odluka o usvajanju izvještaja nezavisnog revizora, odluka o usvajanju finansijskih izvještaja za 2022 godinu, odluka o usvajanju godišnjeg izvještaja za 2022.godinu, Izvještaja o radu Upravnog odbora za 2022. godinu, Izvještaja o radu Nadzornog odbora za 2022 godinu, Odluka o isplati stimulatívne naknade članovima upravnog odbora..Odluka o isplati dobiti i odluka o isplati dividende i tačno je da na ovom zapisniku nema nikakvih razloga niti obrazloženja na osnovu kojih bi se moglo zaključiti da su postojali bilo kakvi problemi u tom trenutku sa poslovanjem i djelovanjem tuženog ili Upravnog odbora.

Sud je izvršio uvid u tužbu protiv rješenja o oduzimanju saglasnosti koju je tužilac Z.B. kojeg u tom postupku zastupaju iz Advokatskog ortačkog društva "Dimitrijević i Partneri", podnio Okružnom sudu u Banjoj Luci, ali te činjenice tokom ovog postupka i nisu sporne, da je tužilac i tom tužbom i na taj način pokušao osporiti postupanje Komisije za hartije od vrijednosti što je u vezi sa izborom novih članova upravnog odbora odnosno razrješenju njega i ostalih članova upravnog odbora.

Na zapisniku sa 32 sjednice Skupštine akcionara Centralnog registra hartija od vrijednosti od 05.04.2024.godine, koji je takođe svojim izlaganjem započeo predsjednik Upravnog odbora, izabran je predsjednik Skupštine akcionara, zapisničar, ovjerivač zapisnika i Komisija za glasanje, usvojen dnevni red. Na ovom zapisniku donesena je odluka o usvajanju Izvještaja upravnog odbora u vezi sa finansijskim izvještajima za 2023 godinu, odluka o usvajanju izvještaja nezavisnog revizora za 2023 godinu, odluka o usvajanju finansijskih izvještaja za 2023 godinu, zatim odluka o **neusvajanju** godišnjeg izvještaja za 2023.godinu, odluka o **neusvajanju** Izvještaja o radu Upravnog odbora za 2023. godinu, odluka o usvajanju Izvještaja o radu Nadzornog odbora za 2023 godinu, Odluka o neusvajanju isplate stimulatívne naknade članovima upravnog odbora. Odluka o raspodjeli dobiti i odluka o isplati dividende.

Na strani 11 ovog zapisnika donesen je i zaključak kojim se u skladu sa članom 318 stav Zakona o privrednim društvima i članovima 33 i 36 Statuta društva, zadužuje upravni odbor da u roku od 15 dana zakaže novu sjednicu skupštine akcionara na kojoj bi se razriješio postojeći upravni odbor imenovao vd Upravni odbor te donijele odluke o raspisivanju konkursa za imenovanje članova upravnog odbora.

Odluka o neusvajanju Godišnjeg izvještaja o poslovanju za 2023.godinu broj Sk-5977/24 od 05.04.2024.godine i odluka o neusvajanju Izvještaja o radu Upravnog odbora za 2023.godinu broj Sk-5978/24 od 05.04.2024.godine, imaju i svoj poseban pismeni otpravak koji ne sadrži bilo kakvo obrazloženje.

Takođe je i zaključak broj Sk-5977-2/24 od 05.04.2024.godine, kojim se u skladu sa članom 318 stav Zakona o privrednim društvima i članovima 33 i 36 Statuta društva, zadužuje upravni odbor da u roku od 15 dana zakaže novu sjednicu skupštine akcionara na kojoj bi se razriješio postojeći upravni odbor imenovao vd Upravni odbor te donijele odluke o raspisivanju konkursa za imenovanje članova upravnog odbora posebno pismeno izrađen.

Sud je izvršio uvid u odluku o raspisivanju javnog konkursa za izbor članova Upravnog odbora broj Sk-10048/24 od 19.06.2024.godine, javni konkurs za izbor članova Upravnog odbora broj Sk-10049/24 od 19.06.2024.godine, odluka o imenovanju Komisije za izbor članova Upravnog odbora broj Sk-10050/24 od 19.06.2024.godine, čiji sadržaj među parničnim strankama i nije sporan, a ti akti su usljedili nakon donošenja odluke o razrješenju upravnog odbora od 19.06.2024. godine.

Donesena je odluka o sazivanju XXXIV vanredne sjednice Skupštine akcionara Centralnog registra hartija od vrijednosti broj UO-12307/24 od 26.07.2024.godine, sa prijedlogom dnevnog reda donošenje odluke o izboru članova Upravnog odbora CRHV odluke o davanju prethodne saglasnosti na ugovor članova Upravnog odbora i CRHV.

Izvršen je uvid u rješenje Komisije za hartije od vrijednosti broj 01-UP-62-486-45/24 od 20.11.2024.godine, kojim se tužiocu oduzima saglasnost na imenovanje za člana Upravnog odbora, protiv kog je tužilac izjavio tužbu, a kojim mu je oduzeta saglasnost od 13.07.2022.godine na imenovanje za člana Upravnog odbora kod tuženog. Kako je valjanost ovog akta predmet već podnesene tužbe, a kako je isti akt i donesen 20.11.2024.godine, dakle nakon odluka Skupštine akcionara čije pobijanje tužilac traži (19.06.2024.godine i 19.08.2024.godine), sud se sadržajem istog rješenja nije bavio, niti je predmetno rješenje od uticaja na odluku suda o zahtjevu za poništenje odluka Skupštine koje su tom rješenju prethodile. Međutim, predmetno rješenje od uticaja je na status tužioca u smislu da tužilac od trenutka donošenja ovog rješenja nije i ne može obavljati dužnost člana Upravnog odbora, što znači da je nakon podnošenja ove tužbe 16.10.2024.godine tužiocu oduzeta saglasnost na imenovanje za člana Upravnog odbora, ali ju je u trenutku podnošenja tužbe imao.

Sud je izvršio uvid u rješenje istog organa od 20.11.2024.godine kojima je od strane Komisije za hartije od vrijednosti data saglasnost novoizabranim članovima Upravnog odbora, i to za D.T., M.B., T.T., M.B.1 i D.M., čiji sadržaj nema nikakvog uticaja na odluku suda u ovoj pravnoj stvari, jer niti su ova rješenja predmet ispitivanja u ovom postupku, niti se njihova valjanost može preispitivati u redovnom privrednom sporu. Protiv predmetnih rješenja može se pokrenuti samo upravni spor pred Okružnim sudom u Banjoj Luci, što je tužilac kada je u pitanju rješenje od 20.11.2024.godine koje

se na njega odnosi i uradio, ali ishod tih upravnih sporova nije od uticaja na odluku suda u ovoj pravnoj stvari, jer kao što je već rečeno tužba je podnesena 16.10.2024.godine radi poništenja odluka Skupštine akcionara koje su donesene 19.06.2024.godine i 19.08.2024.godine, tako da valjanost akata Komisije za hartije od vrijednosti koji su doneseni nakon podnošenja tužbe, ne utiče na odluku suda u ovom postupku.

Sud je po službenoj dužnosti izvršio provjere i utvrdio da tuženi Centralni registar hartija od vrijednosti nema status javnog preduzeća u smislu odredaba Zakona o javnim preduzećima, već je riječ o akcionarskom društvu sa javnim ovlašćenjima, koje je osnovano i funkcioniše u skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti, a osnovan je Zakonom o centralnom registru hartija od vrijednosti.

U tom smislu nije sporno da je Centralni registar hartija od vrijednosti organizovan kao zatvoreno akcionarsko društvo koje u svom radu primjenjuje odredbe Zakona o privrednim društvima i Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, te da su organi Centralnog registra hartija od vrijednosti prema odredbama Statuta Centralnog registra hartija od vrijednosti koji je objavljen u Službenom glasniku RS (Sl.gl. RS broj 61/19), Skupština akcionara, Upravni odbor, Nadzorni odbor i direktor. U skladu sa članom 29 Statuta Skupština akcionara je između ostalog ovlaštena da bira i razrješava članove Upravnog i Nadzornog odbora, te odlučuje o politici naknada i nagradama članovima Upravnog i Nadzornog odbora. Prethodno je članom 27 definisano da se izbor članova Upravnog odbora vrši na osnovu prethodno provedenog javnog konkursa, a da Komisija daje saglasnost na izbor i imenovanje članova. Istim članom Statuta definisano je koja lica ne mogu biti članovi Upravnog odbora. U članu 30 Statuta definisano je da se skupština saziva i održava jedanput godišnje, ali da može biti sazvana i kao vanredna na način utvrđen zakonom po zahtjevu akcionara sa najmanje 10% akcija sa pravom glasa, s tim što taj zahtjev mora biti u pisanom obliku i sadržavati elemente utvrđene zakonom. Daljim odredbama je definisano koji su sve uslovi za odlučivanje Skupštine akcionara, koja je kvalifikovana većina za donošenje pojedinih odluka, pa je tako definisano u članu 32 Statuta da u izboru ili razrješenju članova Upravnog odbora skupština odlučuje običnom većinom glasova prisutnih predstavnika akcionara, a da je Upravni odbor taj koji donosi odluku o raspisivanju javnog konkursa za izbor članova Upravnog odbora. Članom 36 Statuta definisani su posebni uslovi koje moraju ispunjavati članovi Upravnog odbora, prava, dužnosti i obaveze članova Upravnog odbora.

Odredbama Statuta tuženog nisu predviđeni posebni uslovi za razrješenje člana Upravnog odbora ili Upravnog odbora u cjelini, nego samo procedura imenovanja novog člana ili svih članova Upravnog odbora, s tim što je u članu 36 Statuta, na koji se poziva i sam tužilac jasno definisano da mandat članovima upravnog odbora može prestati na svakoj godišnjoj skupštini na kojoj ne bude usvojen izvještaj o poslovanju.

Na zapisniku sa 32 sjednice Skupštine akcionara Centralnog registra hartija od vrijednosti od 05.04.2024.godine, donesena je odluka o usvajanju Izvještaja upravnog odbora u vezi sa finansijskim izvještajima za 2023 godinu, odluka o usvajanju izvještaja nezavisnog revizora za 2023 godinu, odluka o usvajanju finansijskih izvještaja za 2023 godinu, zatim odluka o **neusvajanju** godišnjeg izvještaja za 2023.godinu, odluka o **neusvajanju** Izvještaja o radu Upravnog odbora za 2023. godinu, odluka o usvajanju Izvještaja o radu Nadzornog odbora za 2023 godinu, Odluka o neusvajanju isplate stimulativne naknade članovima upravnog odbora te Odluka o raspodjeli dobiti i odluka o isplati dividende.

Zakonom o privrednim društvima takođe su definisana neka prava i obaveze Upravnog odbora kod akcionarskih društava. U članu 268 Zakona o privrednim društvima definisano je šta treba da sadrži zahtjev za sazivanje vanredne sjednice Skupštine akcionara, te se uvidom u zahtjev IRB RS od 17.05.2024.godine konstatuje da isti zahtjev sadrži prijedlog dnevnog reda sa obrazloženjem, te da su u tom smislu u skladu sa Statutom tuženog i Zakonom o privrednim društvima bili ispunjeni uslovi da vanredna Skupština odlučuje o pitanjima navedenim u predloženom dnevnom redu.

Članom 293 Zakona o privrednim društvima dato je ovlaštenje svakom članu Upravnog odbora da podnese tužbu kojom traži utvrđenje ništavosti odluka Skupštine, pod uslovom da je odluka donesena na skupštini koja nije sazvana na način propisan članom 272. ovog zakona, osim ako su na njoj učestvovali svi akcionari, ako je u njenom donošenju učestvovao akcionar čije je pravo glasa trebalo biti isključeno u smislu člana 291. ovog zakona ili mu je vršenje prava glasa zabranjeno u skladu sa zakonom, ako nije uvrštena u dnevni red na način propisan članom 275. ovog zakona, ako se njenim sadržajem čini povreda propisa kojim se isključivo ili pretežno štite interesi povjerilaca društva ili su doneseni radi zaštite javnog interesa, ako je suprotna moralu i ako je pravosnažnom presudom, donesenom po tužbi za pobijanje odluke, proglašena ništavom.

Pobijanje odluka skupštine akcionara vrši se pred nadležnim sudom: ako je ništava u smislu stava 1. ovog člana, ako odluka nije donesena na način utvrđen ovim zakonom, osnivačkim aktom ili statutom, ako je odluka suprotna zakonu, osnivačkom aktu ili statutu i u drugim slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Tužbu iz stava 2. ovog člana može da podnese: svaki akcionar koji je na sjednici skupštine glasao protiv predmetne odluke, kao i akcionar koji nije bio propisno pozvan na sjednicu skupštine ili je onemogućen na drugi način da bude na njoj, a tužbu iz st. 1. i 2. ovog člana može podnijeti i svaki član upravnog odbora, s tim što se tužba za pobijanje odluke skupštine akcionara podnosi u roku od 30 dana od dana saznanja za donesenu odluku, a najkasnije u roku od šest mjeseci, a ako je tužilac bio prisutan na sjednici skupštine akcionara na kojoj je odluka donesena, rok iz stava 2. ovog člana počinje teći prvog narednog dana od dana kada je zaključena sjednica skupštine akcionara na kojoj je odluka donesena.

Iz citirane odredbe 293 ZPD proizlazi ovlaštenje za tužioca kao člana upravnog odbora da podnese tužbu radi poništenja odluka skupštine akcionara u opisanim situacijama, međutim po ocjeni suda kada je u pitanju aktivna legitimacija tužioca kao člana upravnog odbora koji je razrješen, ali i dalje ovlašten, jer nije u tom trenutku imenovan novi upravni odbor, sporno je sljedeće: Iako je zakon ovlastio članove upravnog odbora na podnošenje tužbe za pobijanje odluka skupštine akcionara u određenim situacijama, sud nalazi da u ovom slučaju dolazi do konfuzije interesa tužioca da zadrži položaj člana upravnog odbora i njegovih ovlaštenja kao člana upravnog odbora koji je razrješen odlukom skupštine.

Ovlaštenja članova upravnog odbora na podnošenje tužbe iz člana 293 Zakona o privrednim društvima po ocjeni suda proizlaze iz dužnosti i obaveza članova upravnog odbora prema društvu, kada je u pitanju rad i poslovanje društva, zaštita zakonitosti i pravilnosti djelovanja skupštine akcionara u interesu društva, a ne radi zaštite svog položaja i članstva u upravnom odboru.

U tom smislu sud cijeni da je prigovor nedostatka aktivne legitimacije koji je istakao tuženi osnovan, jer tužilac kao lice koje je razriješeno položaja člana upravnog odbora ne bi imao ovlaštenje da tužbom osporava tu odluku o svom razrješenju, jer pravo članova upravnog odbora na podnošenje tužbe radi utvrđenja ništavosti odluka Skupštine, pod uslovom da je odluka donesena na skupštini koja nije sazvana na način propisan članom 272. ovog zakona, ako je u njenom donošenju učestvovao akcionar čije je pravo glasa trebalo biti isključeno u smislu člana 291. ovog zakona ili mu je vršenje prava glasa zabranjeno u skladu sa zakonom, ako nije uvrštena u dnevni red na način propisan članom 275. ovog zakona, ako se njenim sadržajem čini povreda propisa kojim se isključivo ili pretežno štite interesi povjerilaca društva ili su doneseni radi zaštite javnog interesa, ako je suprotna moralu i ako je pravosnažnom presudom, donesenom po tužbi za pobijanje odluke, proglašena ništavom, nije ustanovljeno u cilju zaštite članova upravnog odbora nego samog društva.

Takođe sud se ne može upuštati, kao što to tužilac traži u ocjenu opravdanosti donesenih odluka skupštine akcionara kao najvišeg organa upravljanja i odlučivanja kod tuženog, jer veći dio navoda tužioca se upravo odnosi na njegove tvrdnje da nije bilo razloga niti opravdanja za neusvajanje izvještaja o poslovanju upravnog odbora, a samim tim niti za donošenje odluke o razrješenju upravnog odbora.

Nadležnost skupštine akcionara, definisana statutom i zakonom član 281 i 282 ZPD), jeste da odlučuje o između ostalog: usvajanju finansijskih izvještaja sa izvještajem nezavisnog revizora, kao i izvještaja upravnog odbora u vezi sa finansijskim izvještajima, politici naknada i nagradama članovima upravnog odbora, izboru i razrješenju članova upravnog odbora društva, a te odluke koje u okviru svoje nadležnosti donese skupština akcionara ne mogu biti predmet ocjene suda u smislu njihove opravdanosti, razložnosti i slično, nego samo u zakonom ograničenim slučajevima, sud ima ovlaštenja da cijeni njihovu ništavost, odnosno pobožnost.

U smislu odredbe člana 282. ZPD Upravni odbor akcionarskog društva podnosi godišnjoj skupštini akcionara na usvajanje finansijske izvještaje i izvještaje o poslovanju, izvještaj nezavisnog revizora, kao i druge izvještaje u skladu sa zakonom, te odluka skupštine akcionara da ne usvoji izvještaj upravnog odbora na 32 sjednici Skupštine akcionara Centralnog registra hartija od vrijednosti od 05.04.2024.godine, nije i ne može biti predmet ispitivanja i ocjene ovog suda, a ta odluka skupštine akcionara pruža osnov shodno članu 36 Statuta, istoj toj skupštini da donese odluku o prestanku mandata članovima upravnog odbora odmah na toj godišnjoj skupštini na kojoj nije usvojen izvještaj o poslovanju.

U svakom slučaju čak i kada bi sud priznao aktivnu legitimaciju tužitelju u ovoj pravnoj stvari i smatrao dozvoljenim u tom smislu ispitivati po tužbi tužitelja donesene odluke koje tužilac pobija, primjenjuje se član 297 ZPD, kojim je jasno regulisano da se tužba za pobijanje odluke skupštine akcionara podnosi protiv društva, u roku od 30 dana od dana saznanja za donesenu odluku, a najkasnije u roku od šest mjeseci, tako da se ako je tužilac bio prisutan na sjednici skupštine akcionara na kojoj je odluka donesena, rok računa od prvog narednog dana od dana kada je zaključena sjednica skupštine akcionara na kojoj je odluka donesena.

Dakle kako je nesporno da je tužilac kao tadašnji član upravnog odbora bio prisutan na sjednici na kojoj je donesena odluka o razrješenju Upravnog odbora 19.06.2024. godine i na sjednici na kojoj je donesena odluka o izboru članova Upravnog odbora 19.08.2024. godine jasno je da je ovaj rok od 30

dana za podnošenje tužbe za pobijanje odluka skupštine akcionara za njega istekao, jer je tužbu podnio 16.10.2024. godine, sve i kada bi mu sud prihvatio aktivnu legitimaciju za podnošenje ove tužbe.

Imajući sve naprijed navedeno u vidu sud je odbio zahtjev tužitelja da sud poništi odluku skupštine akcionara tužene o razrješenju Upravnog odbora od 19.06.2024.godine i odluku skupštine akcionara tužene o izboru članova Upravnog odbora broj ... od 19.08.2024.godine.

Kako je, u smislu odredbe člana 386. ZPP, tužilac u cijelosti izgubio ovaj spor, obavezan je da isplati troškove postupka tuženom, a isti se sastoje od troškova zastupanja tuženog po punomoćniku advokatu i to za sastav odgovora na tužbu 80 bodova uvećano za paušal ($80 \cdot 3 \cdot 25\% = 300 \text{ KM}$), zastupanje na dva održana ročišta po 80 bodova, uvećano za paušal ($80 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 25\% = 600$), zatim za odsustvo iz kancelarije $2 \times 30 \cdot 3 \text{ KM}$ bodova = 180 KM sve ukupno 1.080,00 KM advokatskih troškova koje je tužilac dužan nadoknaditi tuženom

Na osnovu svega navedenog odlučeno je kao u izreci ove presude.

SUDIJA
Ana Tomić-Ignjatić

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Višem privrednom sudu Banjaluka, u roku od 15 dana od dana prijema presude, a putem ovog suda.